

Cuda nad Wisłą

To już staje się nudne! XIII Festiwal Nauki w Warszawie znów okazał się niezwykle interesujący. Zaczęło się jak zwykle od debaty otwierającej – tym razem o tym, czy humanistyka jest jeszcze potrzebna. Potem już trzeba było wybierać i decyzje przyprawiły o zawrót głowy. Nas zaintrygowała emocjonująca historia o średniowiecznych Arabach wykradających konkurencyjnym plemionom spermę najszybszych i najbardziej wytrzymałych ogierów. Młodzież wypełniająca po brzegi salę wsłuchiwała się w każde słowo naukowca. I nic dziwnego. Zorganizowany w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego wykład „Biotechnologia gamet i zarodków” na temat technik wspomaganego rozrodu zasługiwał na uwagę. Zdaniem uczniów XVII LO im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego w Warszawie, był nie tylko zrozumiały, lecz także – co ważne – nie miał tej otoczki sensacji i nadmiernej ekscytacji, która udziela się dorosłym, gdy mówią

PO WYKŁADZIE dr. Jeremy'ego Pritcharda z University of Birmingham (z lewej) był czas na kulturalowe dyskusje.

SZKLANE NACZYNIĘ, KULKI I ZABARWIONY OLEJ – właśnie tyle potrzeba, by zbudować model wyjaśniający budowę złoża ropy naftowej i gazu ziemnego.

PIRAMIDA ŻYWIENIOWA była jedną z atrakcji Festiwalu Nauki Małego Człowieka. Każdy z jego uczestników mógł ją wznieść samodzielnie.

o „tych sprawach”. Młodzież przyszła przecież na wykład z biologii. Organizatorzy Festiwalu chyba jednak o tym zapomnieli, bo na wszelki wypadek zastrzegli w programie, że impreza przeznaczona jest tylko dla osób pełnoletnich.

Na szczęście wykładowcy nikogo nie legitymowali. „To pomyłka! Ani ja sam, ani uczelnia nie chcieliśmy ograniczać dostępu do wiedzy. Przecież widzę, że na wykładzie są uczniowie. I bardzo dobrze” – zapewniał dr Ricardo Fuandez z Zakładu Rozrodo Zwierząt, Andrologii i Biotechnologii Rozrodo SGGW.

Zupełnie inna atmosfera panowała podczas tzw. wieczorów z nauką, kameralnych, rozpoczynających się po południu i trwających prawie do północy spotkań. Uczestniczyli w nich specjaliści w dziedzinie ekonomii, chemii fizycznej, filozofii, negocjacji, a nawet muzyki hip-hop. Wcześniej zapadający jesienny zmierzch, miły, sprzyjający relaksowi nastrój, ciasteczka i unoszący się nad stolikami aromat kawy i herbaty ośmielały festiwalowych gości do pogawędki z naukowcami. „Wykład specjaliści to często za mało. Niektóre tematy, szczególnie te budzące pewne obawy, dobrze jest przedyskutować: wysłuchać pytań audytorium i na nie odpowiedzieć. Jeszcze lepiej, gdy odbywa się to w atmosferze uświadamiającej, że naukowiec to też człowiek” – wyjaśnia Agata Dębska, nasza redakcyjna koleżanka, towarzysząca 25 września naukowcom ze Środowiskowego Laboratorium Ciężkich Jonów UW na spotkaniu poświęconym materiałom promieniotwórczym występującym w przyrodzie, któremu patronował nasz miesięcznik.

Tegoroczny Festiwal utwierdził odwiedzających go w przekonaniu, że współpraca nauki z przemysłem wychodzi na dobre zarówno obu tym dziedzinom, jak i społeczeństwu. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo nie tylko sponsorowało imprezę, lecz także przygotowało bardzo atrakcyjny program. Festiwalowi goście mogli m.in. zwiedzić (na co dzień zamkniętą dla postronnych) mieszczącą się w starej gazowni zabytkową siedzibę koncernu, wysłuchać wykładów na temat historii wydobycia ropy i gazu ziemnego oraz najnowocześniejszych technologii ich przetwórstwa, a także przyprowadzić dzieci na współorganizowany przez PGNiG i Wydział Geologii UW dziecięcy piknik geologiczny pod gołym niebem.

Nie mniej atrakcji zapewnił inny współorganizator Festiwalu – koncert Sanofi-Aventis, wyłączny patron wszystkich spotkań poświęconych zagadnieniom farmaceutycznym i wielu o tematyce medycznej. „Zawał serca – 120 minut dla życia” oraz „Uwaga cukrzyca! Czy wiesz wszystko o chorobie” – to tylko dwa spośród licznych wykładów, na które firma zaprosiła festiwalowych gości. Dla dzieci natomiast przygotowała wiele atrakcji w ramach Festiwalu Nauki Małego Człowieka. Podczas weekendowego, odbywającego się w auli Wydziału Fizyki Politechniki Warszawskiej, naukowego pikniku, najmłodszy mogli m.in. zapoznać się z podstawowymi zasadami diety, a nawet samodzielnie zbudować piramidę zdrowego żywienia.

British Council wraz z Ambasadą Wielkiej Brytanii, Wydziałem Biologii UW i Biblioteką Uniwersytecką w Warszawie zaprosił festiwalowych fanów na wystawę „Darwin Now”, poświęconą dziedzictwu Karola Darwina. Na 16 planszach

w atrakcyjny wizualnie sposób opowiadała ona (aż do połowy października) historię powstania i wpływu na współczesną biologię i medycynę przełomowego dzieła uczonego. Jej otwarcie zainaugurował wartki i zabawny wykład brytyjskiego gościa festiwalu dr. Jeremy’ego Pritcharda z University of Birmingham pt. „The evolution of evolution: the development of Darwin’s dangerous idea”. I miło było zauważyć, że młodzież nie potrzebowała słuchawek z tłumaczeniem.

Tegoroczny Festiwal Nauki w Warszawie był już 13. imprezą z tego cyklu. Liczba ta nie okazała się pechowa. Jak zwykle było naukowo, sympatycznie i wesoło, a starania organizatorów i naukowców zostały sownie nagrodzone – festiwalowe imprezy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem warszawiaków i mieszkańców innych miast specjalnie przybyłych do stolicy, by wziąć w nich udział.

Michał Henzler

GRONO LAUREATÓW Nagrody im. Witolda Lipskiego powiększyli w tym roku dr Adrian Kosowski oraz dr Filip Murlak.

niu nagród, które odbyło się 2 października, zwycięzcy tego prestiżowego konkursu wygłosili referaty. Dr Kosowski mówił o kolorowaniu krawędzi grafów, a dr Murlak o przekształcaniu schematów XML. Informacje o zwycięzcach, nagrodzie, a także przedwcześnie zmarłym patronie konkursu można znaleźć na stronie <http://nagrodalipskiego.mimuw.edu.pl>

A.D.

Informatyczny szczyt zdobyty

Nagroda im. Witolda Lipskiego, przyznawana od pięciu lat za niestandardowe podejście do problemów informatycznych oraz ich innowacyjne rozwiązania, trafiła już do rąk laureatów. W konkursie dla młodych informatyków ogłoszonym przez Fundację Rozwoju Informatyki, Polskie Stowarzyszenie dla Maszyn Liczących i Polskie Towarzystwo Informatyczne zostali uhonorowani: dr **Adrian Kosowski** oraz dr **Filip Murlak**.

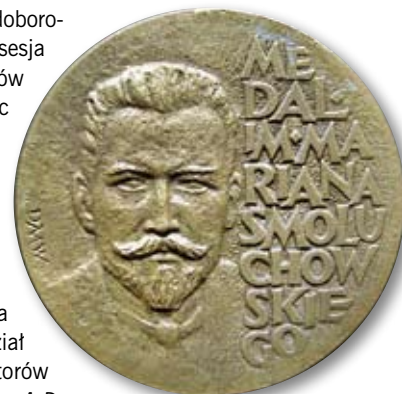
Pierwszy z wyróżnionych jest pracownikiem Katedry Algorytmów i Modelowania Systemów Politechniki Gdańskiej. Studiował na Wydziale Informatyki tej uczelni (tu też w 2007 roku obronił swoją pracę doktorską) oraz na Wydziale Matematyki Uniwersytetu Gdańskiego. Jego zainteresowania badawcze dotyczą przede wszystkim poszukiwania wydajnych algorytmów i rozwiązań zagadnień teorii grafów. Drugi z nagrodzonych pracuje na Wydziale Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie wcześniej ukończył studia informatyczno-matematyczne i uzyskał doktorat z informatyki. Zajmuje się zastosowaniem logiki w informatyce. Obaj młodzi badacze (konkurs jest przeznaczony dla naukowców do 30. roku życia) mają już znaczny dorobek naukowy, są autorami licznych publikacji oraz laureatami wielu nagród i wyróżnień. Na uroczystym wręczeniu nagród, które odbyło się 2 października, zwycięzcy tego prestiżowego konkursu wygłosili referaty. Dr Kosowski mówił o kolorowaniu krawędzi grafów, a dr Murlak o przekształcaniu schematów XML. Informacje o zwycięzcach, nagrodzie, a także przedwcześnie zmarłym patronie konkursu można znaleźć na stronie <http://nagrodalipskiego.mimuw.edu.pl>

A.D.

Fizycy na zlocie

Jubileuszowy XL Zjazd Fizyków Polskich zgromadził w drugim tygodniu września w Krakowie doborowe grono nie tylko krajowych specjalistów. Przez sześć dni odbywały się liczne sesje plenarne i sesja plakatowa. Podczas trwania spotkania czynna była w Auditorium Maximum „Kawiarnia fizyków – mam pytanie”, gdzie każdy mógł przyjść i rozwiązać swoje naukowe wątpliwości, przedstawiając problem dyżurującemu fizykowi. Akcja była skierowana przede wszystkim do nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, którzy mieli szansę zdobyć pomoc w swojej pracy dydaktycznej.

Tradycyjnie już podczas tej imprezy Polskie Towarzystwo Fizyczne przyznaje swoje nagrody, w tym prestiżowy Medal im. Mariana Smoluchowskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie fizyki. W tym roku uhonorowano nim polskiego fizyka dr. **Wojciecha Żurka** z Los Alamos National Laboratory za badania związków pomiędzy fizyką klasyczną i kwantową. Jest on absolwentem Instytutu Fizyki i Techniki Jądrowej AGH w Krakowie. Nagrodę im. Wojciecha Rubinowicza za rok 2009 otrzymał prof. dr hab. **Jerzy Jurkiewicz** z Instytutu Fizyki UJ za udział w sformułowaniu kazułnej teorii grawitacji w czterech wymiarach. Nagrodzono również autorów najlepszych prac magisterskich i nauczycieli wyróżniających się w działalności dydaktycznej.

A.D.